

LA MORT DEL CAP D'ESTOPES

El 5 de desembre de l'any 1082 el comte Ramon Berenguer II, conegut com el Cap d'Estopes, va morir assassinat a prop de la Tordera, en terres de Sant Feliu de Buixalleu entre el Montnegre i el Montseny. Corregué sempre més la sospita que l'assassinat fou obra del seu germà bessó, Berenguer Ramon II, qui pogué governar així en solitari tots els comtats que els havia deixat el seu pare. Per aquesta ombra de sospita, a ell se l'anomenà sempre més 'el Fratricida' i el Cap d'Estopes esdevingué llegenda.

Al Gorg d'en Perxistor (perxa de l'astor) hi va morir assassinat el comte de Barcelona, i això, en terres catalanes, és tant com dir que hi va morir un rei. Ningú no sap del cert com va passar, però tothom sap que la mirada atenta d'un astor va delatar-ne el culpable.

Tot s'esdevingué un dia d'hivern, quan els comtes de Barcelona, Ramon (conegut com el Cap d'Estopes) i Berenguer, germans bessons de sang i senyors dels comtats de Girona, Barcelona, Osona, Carcassona i Rasés, anaven en comitiva cap a Girona. El camí era llarg i abans d'arribar a Hostalric, pararen a descansar a prop dels boscos espessos i tranquils de la Tordera.

El Cap d'Estopes decidí apartar-se sol endins del bosc, acompanyat de l'astor, el seu fidel ocell de caça, en busca d'alguna presa. Va ser allí, sol i apartat, que uns homes armats van atacar-lo. Al cap de poc, la comitiva s'estranyà de la seva desaparició. Buscaren per tot arreu però l'únic que saberen trobar fou l'astor dalt d'una perxa. Que estrany... En acostar-s'hi l'ocell féu un vol curt i es posà en una altra branca. I acostar-s'hi, en una altra. I una altra, fins que la comitiva arribà a un gorg, negre i profund, on surava el cos sense vida del Cap d'Estopes. De res serví que els assassins volgueren fer desaparèixer el cos a les aigües del gorg perquè l'astor testimoni de tot, no deixaria per res el seu amo.

El grup enfilà el camí de Girona en comitiva fúnebre. En arribar als carrers de la ciutat, la gent va sortir a rebre la comitiva amb tristesa i també amb un bri de desconfiança. Tothom coneixia la rivalitat entre els dos germans i en aquell moment, sota els xiscles i el vol atent de l'astor comtal, tothom va veure en les llàgrimes de Berenguer la culpa d'un assassí. Per més convenciment, en començar els funerals del Cap d'Estopes, els clergues van alçar un càntic inesperat, on no podien deixar de repetir: "On és, Abel, el teu germà?", posant a ulls de tothom la història bíblica en què un germà mata l'altre.

Des d'aquell dia, el Cap d'Estopes resta enterrat a la catedral de Girona, molt a prop d'Ermessenda, la seva besàvia, sota l'atenta mirada d'un astor de pedra, que recorda l'au fidel que va seguir-lo fins a Girona i a les portes de la catedral, va caure mort.